

Hans Kongelige Majestæts naadige Propositon
til Norges Riges Storthing, angaaende
af Statens aarlige Indtægter og Udgifter for
Aarene 1816, 1817 og 1818. –

Endskjøndt Hans Kongelige Majestæt fuld-
kommen indseer Vanskeligheden af, at forfatte en
Paalidelig Beregning over Stats-Indtægternes og
Stats-Udgifternes Beløb for de 3de paafølgende
Aar indtil næste ordentlige Storthing, saalænge
det norske Pengevæsens tilkommende Organisation
endnu ikke definitiv er bleven bestemt, og som en
Følge deraf de cirkulerende Repræsentativers Værd,
er idelig Afvexling underkastede, har Hans

Kongelige Majestæt dog troet, ikke længere at
burde udsætte at meddele Storthinget Forslag til
Skatternes og øvrige Stats-Indtægters Regulering,
- samt Oversigt over de Summer, som Statens For-
nødenheder i dette Mellemlum rimeligvis vil udfordre,
- da Storthinget i sin under 4de forrige Maaned
indgivne underdanige Adresse har fremsat Ønske
om at erholde et saadant Overslag, og tillige yttret
Formodning om, at dets Forhandlinger i de første
Dage af Januar Maaned næste Aar kunde ventes
tilendebragte.

Ved at forfatte et saadant Overslag som
forommeldt, har Hans Majestæt formedelst Penge-
Væsenets nærværende vakkende Tilstand, seet sig
nødsaget til, at beregne Statens Udgifter og Indtægter
til en af Conjunctionerne uafhængig Værdie,
nemlig til Sølv-Species, enhver Species lig med 1 rd
Hamburger Banco.

Hvad Skattevæsenet angaaer, da har Hans
Kongelige Majestæt anseet fornødent, at tage
Hensyn paa, hvorledes den Forvirring, som de
forskjellige Skyld-Species og Indfordringen af

flere, for det meste ubetydelige, Afgifter, forarsager, kunde paa hensigtsmæssigste Maade afhjælpes, Arbeidet for Oppebørsels-Betjentene, saavel som Regnskabernes Revision, lettes, og enhver Skatteydende gives Adgang til, selv forud at kunne beregne sine Skatter, og saaledes forvise sig om sammes Rigtighed.

I Henseende til Skatternes Størrelse har Hans Kongelige Majestæt troet, at burde tage de sidste Aar før den i Aaret 1807 med Storbritannien udbrudte Krig, og Pengevæsenets derved foranledigede Forfald, til Basis; en større Anstrengelse vil Hans Majestæt ugjerne fordre af et Land, hvor National-Velstanden ved en 7aarig Krig, ved flere indtrufne Misaar, og ved Handelens Standsning og tildeels endnu vedvarende uheldige Gang, har lidt et saa betydelig Skaar, og som endnu trykkes af en anseelig Seddelmasse, hvis Realisation muligens vil kræve end større Oprofrelser.

I hvor gjerne Hans Majestæt derfor end havde ønsket, deels at see iværksat adskillige gavnlige forbedringer i de allerede eksisterende Stats-Indretninger, deels at erholde de fornødne Fonds til Udførelsen af flere for Riget vigtige, men endnu manglende Anlæg, og i hvor angelegent det end synes, at saavel alt hvad der vedkommende Landmilitair-Etaten strax sættes i den bedste og fuldkomneste Stand, som at der dannes et, med Hensyn til Norges Handel og udstragte Søekyst, passende Søeforsvar, - har Hans Kongelige Majestæt, der af foranførte Aarsager har maattet antage, at Tilveiebringelsen heraf for Øieblikket vilde blive alt for byrdefuld, - troet at burde indskrænke sig til det allernødvendigste.

Efter disse Omstændigheder har Hans Kongelige Majestæt anseet det passende at forelægge Norges Riges nu forsamlede Storthing følgende Forslag til Skattevæsenets, samt Stats-Indtægternes og Stats-Udgifternes Regulering for ethvert af Aarene 1816, 1817 og 1818.

Indtægt

A. Told- og Consumtions-Indtrader

Anslaaes, efter Fradrag af Procenter til Betjenterne, og ureglementerede Udgifter til 650,000 Species.

I Aaret 1804 beløb Told- og Consumtions-Indtraderne til 1,085,350 Rd.D.Ct., eller efter pari Cours 868,280 Sp. hvori dog maatte afgaae for Procenter til Betjentene, og tilfældige Udgifter, circa 10 proCt. 86,828 Sp.

Altsaa reen Beholdning i 1804: 781,452 Sp. Efter Middeltal af Aarene 1804, 5 og 6, udgjorde disse Indtrader derimod 1,301,400 Rd.D.C.

eller efter MiddelCours af 132 proCt. 985,900 Sp.

hvori afgaaer 10 proCt. 98,590 –

Altsaa igjen: 887,310 Spec.

Forudsat at Riget havde i 1816, 17 og 18 en ligesaa blomstrende Handel, som i Aarene 1804, 5 og 6, maatte Told-Indtraderne overstige dette Beløb, da af Vare imellem Norge og Danmark, saasom de vigtige Articler: Korn, Fedevare og Brændeviin fra Danmark, og Trælast, Jern og Fiskevare til Danmark, svaredes ubetydelige Afgifter, hvorimod de herefter betragtes som ind- eller udførte til og fra andre fremmede Steder; og da den Moderation, som er tilstaaet Farten imellem Norge og Sverrig ikke veier op imod hiin Nedsættelse i Afgifterne imellem Norge og Danmark.

De nuværende Omstændigheder love langt fra saa heldig Handel og Skibsfart som i Aarene 1804, 5 og 6; Told- og Consumptions-Afgifterne kunde derfor ikke med Rimelighed anslaaes høiere end de ovenfor anførte 650,000 Sp.

Til at anføre denne Sum, synes man at have Grund i Indtradernes Beløb for 1815, da de fra 1ste Januarii til ultimo October have udgjort efter Bilaget No. I. 5,646,937 Rbd.N.V.

Restancer og i Hoved-Casserne uindbetalte Summer ved October Maanedes Udgang, samt Intraderne for November og December Maaneder, der naturligviis ikke ere betydelige, anslaaes til i det mindste 603,063 Rbd.N.V., hvoraf følger, at hele Aarets Indtægt beregnes til 6,250,000 Rbd.N.V., eller efter 9 Rbd.N.V. pr. Species (nemlig 4 ½ Rbd.N.V. pr. 1 Rbd. rede Sølv, som er en Middel Told-Cours for 1815) 694,500 Sp.

Da man ikke bør calculere paa samme Udførsel som i 1815, saa er i Steden for denne Sum kun anslaaet 650,000 Sp.

Herved bør bemærkes, at den Afgang, som formodentlig vil finde Sted i Told-Intraderne ved Oprettelsen af indenlandske Brændeviins-Brænderier, i Kjøbstæderne og paa Landet, vil erstattes ved Afgifter af Brændings-Redskaber.

B. Landskat 445,900 Sp.

Denne Skat paa de faste Land-Eiendomme antages at træde isteden for adskillige nu eksisterende Afgifter, som foreslaaes til Ophævelse.

Paa Land-Eiendommene hvilede i Aaret 1806

følgende Skatter, som indbragte:

a. Leilændingskat	260,000 Rd.D.C.
b. Odelsskat, efter de befalede Fradrag,	15,000 –
c. Rostjenestekat, ligesaa	10,000 –
d. Hestehjelps-Penge	1,700 –
e. Indquarterings Godtgjørelse	60,000 –
f. Jord- og Tiende-Afgift	183,000 –
g. Smaaeskatter af enkelte Eiendomme, saasom Damstok-Skat, Engeslet-Skat ec.	1,600 –
h. Dragon-Præstegaardenes Contingent	50 –
i. Laugmandstold	2,500 –
k. 8 proCt. Skat af Tiender og Deslige	2,500 –
l. ¼ proCt. Skat	27,500 –
m. Land-Consumption	<u>11,000 –</u>
	574,850 Rd.D.C.

eller Species efter en Middel-

Cours af 132 proCt. 435,850 Spec.

Hans Kongelige Majestæt antager, at omtrent det samme Beløb nu burde udredes af Land-Eiendommene til Stats-Udgifternes Bestridelse, paa følgende Maade:

Forestaaende Skatter, forsaavidt de ikke allerede ere ophævede, og de andre siden 1806 paa Land-

Eiendommene paabudne Skatter, saavelsom Indkomst-Skatten, saavidt den paa Landet endnu svares, bortfalde, hvorimod enhver Land-Eiendom (Tiender derunder indbegrebne) ansættes til Skat med det Antal Dalere, som Leilændingskatten, Jord- og Tiende-Afgiften, samt Smaaeskatterne, tilsammenlagde, udgjorde i Aaret 1806, hvortil dog føies den de mindre Eiendomme efter Forordn. af 6te Mai 1812 paahæftede Afgift.

Dette samlede Beløb antages at udgjøre her-
 efter Eiendommenes Skyld. Forudsættes dernest,
 at der af enhver Daler nye Skyld svares 1 Species
 i Landskat, saa udkommer Leilændings-Skattens

Beløb 1806	260,000 Sp.
Jord- og Tiende-Afgiftens Ditto	183,000 –
Ditto af de mindre Brug efter For- ordn. af 6te Mai 1812	1,300 –
Smaaeskatterne	<u>1,600 –</u>
Tilsammen, som udgjør Landskattens Beløb	445,900 Sp.

C. Kjøbstæd-Skat 111,000 Sp.

Med Hensyn til at den personlige Formue for største Deel findes i Kjøbstæderne,
 og under Forudsætning af, - at, foruden ¼ pCt. Skatten og Indkomst-Skatten,
 ville følgende nu allene paa Kjøbstæderne hvilende Afgifter til
 Statscassen aldeles bortfalde, nemlig: Bygnings-Afgiften
 eller Qvadrat-Skatten, Ildsted- eller Cubik-Skatten,
 - foreslaaes, at Kjøbstæderne udrede i Skat ¼ Part af
 Landskattens Beløb, altsaa i rund Sum 111,000 Spec.,
 som Storthinget paaligner samtlige Kjøbstæder
 i Forhold til deres Folkemængde, Næring og Velstand;
 hvornæst den paa Byen lignede Sum, af udvalgte Mænd
 i enhver Kjøbstad, fordeles paa alle faste Eiendomme
 i samme.

De skatter, som hvilede paa Kjøbstæderne i
 Aaret 1806, og som nu vilde bortfalde, vare:

Qvadrat-Skatten, der udgjorde	41, 000 Rd.D.C.
samt ¼ pCt. Skatten, der udgjorde	<u>16,000 –</u>
Tilsammen	57,000 Rd.D.C.
eller efter en Middel-Cours af 132pCt	43,180 Spec.

Indkomst- og Ildsted-Skatterne ere senere paabudne.

D. Jordebogs-Afgifter, og Indtægter af

Statens Eiendomme 40,000 Sp.

Herunder ere henførte de gamle Jordebogs Rettigheder,

Indtægter af Laugstoelsgoods og andet Statens Jordegods, Statens Tiende-Indtægter og Forpagtnings-Afgiften af Glasværkerne.

Da disse Indtægter hæves efter mange fra hinanden forskellige Regler, og Indtægternes Størrelse beroer paa de Forskrifter, som ved Pengevæsenets Regulering blive gjældende i Henseende til Privates Mellemværende, saa kan endnu ingen nogenlunde nøiagtig Beregning gjøres; men da disse Indtægter for nærværende Tid udgjøre omtrent 82,800 Rbd. S.V., uagtet de fleste ere overførte fra gammel Dansk Courant til Rigsbankd. S.V. Daler for Daler, altsaa uden Hensyn til Myntfoden, saa kunde de formeentlig med Sikkerhed anslaaes til 40,000 Sp.

Valløe Saltverk, Modums Blaafarveværk, Kongsberg Jernværk, Uld-Manufactur, Vaabenfabrik og Smeltehytte, der alle drives for Statens Regning, ere hverken anførte til Indtægt eller Udgift under Forudsætning, at de ballancerer, da de fleste af disse Indretninger allerede i dette Aar have som Forskud erholdt betydelige Summer til cirkulerende Fond.

E. Af Jern- og Kobberværkerne 5,000 Sp.

(Kobbertolden, som gaae ind under Told-Indtraderne, uberegnet). Uagtet disse Værker i Aaret 1804 have svaret i Afgift til Statscassen 31,000 Rd.D.C., og Afgifterne af Jernværkerne betydelig ere forhøiede ved Forordningen af 7de September 1812, saa kunne de formodentlig dog ikke ansættes høiere, end anført, da samtlige Værker ere i en mislig Forfatning.

I henseende til Paabudene foreslaaes ingen Forandring.

F. Stemplet Papiir og Kort-Stempling 60,000 Sp.

Disse Indtrader afgave i Aaret 1804 et reent Overskud af omtrent 90,000 Rd.D.C., eller 72,000 Spec. Tarifen for det stemplede Papiir er siden betydeligen forhøiet ved Forordningen af 9de December 1809. Derved, og ved de Bestemmelser, som nedenfor bringes i Forslag, haaber man, at Indtægten for ethvert af de 3 Aar 1816, 1817 og 1818 vil kunde udbringes til 60,000 Spec.; dog maa herved bemærkes, at den i 1813 kun udgjorde 115,000 Rbd.N.V. og i 1814 omtrent 154,000 Rbd.N.V., hvilket for en stor Deel kan tilskrives den Standsning i Transactioner, som Mangel af Credit og det ved Forordningen af 5te Jan. 1813 indførte Moratorium have foranlediget, samt den Omstændighed, at i mange Tilfælde stemplet Papiir bruges efter en ansat lav Taxt i Rigsbankpenge N.V., f. Ex. til Documenter i Rettergang, Bygselbreve, Ansøgninger m.v.

Den Tilvext i Indkomster af det stemplede Papiir, der kunde forventes som en Følge af nye Lovbestemmelser, kan ikke erholdes for Aaret 1816, fordi det stemplede Papiir for næste Aar allerede nu er færdigt, og inden Aarets Begyndelse maae være fordeelt over hele Landet; hvorimod Forhøielserne kunde begynde fra 1ste Januar 1817.

De Bestemmelser, som Hans Kongelige Majestæt troer passende i denne Henseende naadigst at foreslaae, ere følgende:

- a. At Afgiften af det stemplede Papiir af 1ste Classe, bliver 1 proCt. isteden for hidindtil 27/32 proCt., af den runde Sum som Documenterne lyde paa.
- b. At 2 pro mille erlægges isteden for 1 ½ pro mille af de runde Summer, hvortil bruges Papiir af 2den Classe, og at Connoissementer samt Certepartier herefter bestandig skrives paa stemplet Papiir af denne Classe.
- c. At 1 pro mille erlægges af enhver Vexels paalydende Sum, reduceret efter pari Cours til Species, og at der

saaledes indrettes en ny sort stemplet Papiir for Vexler, som uden at være skrevne paa dette bør ansees som aldeles ugyldige.

- d. At Tarifen af 27de November 1775 for alle Documenter, som ei egentlig lyde paa Penge, og hvortil stemplet Papiir er anordnet, maae forhøies med 50 proCt.
- e. At Bygselbreve skrives paa stemplet Papiir til 2 Spec. for hvert Skippund Tunge eller anden dertil svarende Skyld, som den bygslede Gaard hidtil har været skyldsæt for, saaledes, at til Gaarde af Skyld under 5 Lpd., bruges Papiir paa $\frac{1}{2}$ Spec., under 10 Lpd. 1 Spec., under 1 Skpd. 1 $\frac{1}{2}$ Spec., og efter dette Forhold fremdeles.

Stempel-Afgiften af Vexler kan trede i Kraft 2 a 3 Maaneder efterat den er paabuden; thi da en ny Sort stemplet Papiir dertil maae indrettes, saa er den ovenfor gjorte Anmærkning paa samme uanvendelig.

G. Afgift af Arv, samt 6te og 10de

Penge 20,000 Sp.

Afgifterne af Arv bestaae nu i: Afgiften til Pupil-Contoirernes Underholdning, deels 1, deels $1\frac{1}{3}$ proCt. efter Forordningen af 13de Jan. 1792 (indbragte i 1804: 12,364 Rd.D.C.), 4 proCt. af Arv i Sidelinien efter Forordn. af 12te Septbr. 1792 (indbragte i 1804: 19,393 Rd.D.C.), $\frac{1}{2}$ proCt. af alle Slags Arv, paabuden ved Forordn. af 8de Febr. 1810, Forlovs Penge, som erlægges ved Arve-Capitalers Flytning fra en Jurisdiction til en anden (anslaaet i 1814 til 50 Rbd.S.V.), endelig kunde hertil henføres 6te og 10de Penge, som sjelden betaales uden i Boer (deres Beløb var i 1804: 1,063 Rd.D.C.)

Af disse Afgifter foreslaaes at vedblive 6te og 10de Penge. Alle de øvrige kunne bortfalde; derimod maatte paabydes en ny Afgift av Arv, som foreslaaes at være 6 proCt. i alle de Tilfælde, i hvilke 4 proCt. efter Forordn. af 12te Septbr. 1792 skulde svares, i alle andre Tilfælde 2 proCt., hvilke Afgifter dog moderes til det halve, naar den beholdne Formue ikke er over 500 Species, og aldeles bortfalde,

naar den ikke overstiger 100 Spec.

Da det er umuligt at gjøre nogen Calcul over disse Afgifters Beløb, som desuden aarligen maae variere, anslaaes de til 20,000 Sp.

H. Departements- og Rets- Sportler 20,000 Sp.

Ved Departements-Sportler forstaaes de som erlægges for Bestallinger og Bevillinger. Af Rets-Sportler komme kun de Statscassen til gode, som erlægges i Høiesteret og Stiftoverretterne, da disse Retters Personale lønnes af Statscassen.

Forbenævnte Sportler udgjorde i Aaret 1804 28,640 Rd.D.C. De svares nu efter andre Bestemmelser end paa den Tid. I Uvished om hvad de nu kunde indbringe, ere de efter Rimelighed ansatte til 20,000 Sp.

I. Rangskatten 1,000 Sp.

Denne Skat indbragte i 1804 3,616 Rd.D.C. Den foreslaaes at bortfalde, forsaavidt den erlægges for Rang, der er forbunden med et Embede, en Mand beklæder eller har beklædet; Hans KongeligeMajestæt troer, at den bør vedblive for den Rang, som ikke er en Følge af nuværende eller forhen havt Embeds-Stilling.

K. Afgift af Gjæstgiverie og Kroehold, samt Landkræmmer-Handel 1,500 Sp.

Herunder er ogsaa indbefattet den med Gjæstgiverie og Kroehold forbundne Handels-Ret i Nordlandene og Finmarken.

L. Postintradernes Overskud 10,000 Sp.

Dette Overskud har i de nærmeste Aar før 1807

udgjort omtrent 40,000 Rd.D.C. I de første 10 Maaneder af 1815 have de beløbet til 73,843 Rbd.N.V., hvori afgaaer, som til Udgifthers Bestridelse speciel ere anviste, (vide Bilaget No. 2) 6,522 Rbd.N.V. Igjen 67,321 Rbd.N.V.

M. Renter af Stats-Fordringer 15,000 Sp.

Disse ere beregnede af en Capital af cirka 1,400,000 Rbd.S.V. eller 700,000 Specier. Med hensyn til Rente-Fodens Forskjellighed, anslaaes samtlige disse Renter til 15,000 Sp.

N. Adskillige Indtægter 2,000 Sp.

Herunder høre blant andet Sigt- og Sagefald, Finne-, Lappe- og Jordskat i Finmarken ec.

Foruden de Afgifter som i det foregaaende ere foreslaaede at bortfalde, deels for Land-Eiendomme, deels for Kjøbstæderne, foreslaaes endvidere til Ophævelse følgende Afgifter, som derfor ikke bringes i Beregning:

a. Laugrettes Eedfæstelses-Penge til	150 Sp.
b. Justits-Cassens Tilkommende av Acter og Stiftebreve m.v. efter Forordn. af 23. Decbr. 1735	300 –
c. Den Statscassen tillagte Andeel af Auctions-Sallariet Søndenfjelds, i 1804 indbragt	4,473 Rd.D.C.
d. Den ordinaire Præsteskat, anslaaet til	2,000 Sp.
e. Embeds proCt. Skat	2,000 –
f. Afgift til Veterinair-Skolen	200 –
g. Recognition for stemplet Papiir i Justits-Sager	25 –
h. Saugbord-Skat og Recognition for Hugst i beneficerede Skove	100 –
i. Haandværks-Skat	50 –
k. Handels- og Løsgjænger-Skat	350 -
l. Afgift ved Eiendommens Overdragelse og Fæstesteders Tiltrædelse, efter Forordn. af 8de Febr. 1810	6,000 –

Da stemplet Papiir til alle Adkomst-Documenter paa Eiendomme og Brug forhøies, saa faaer Statscassen derved Erstatning for Tabet ved denne Afgifts Ophævelse.

Udgifterne

A. Hans Kongelige Majestæt, Hans Kongelige Høihed Kronprindsen og Hans Kongelige Høihed Arveprindsen, efter Storthingets Beslutning 112,000 Sp.

B. Storthinget 15,000 –

I Aaret 1815 har Storthinget indtil ultimo October s. A. kostet 294,116 Rbd.N.V.
Man har regnet eet Storthing paa 3 Aar, og for dette anslaaet 45,000 Species, samt fodeelt dem lige paa 3 Aar.

C. Civil-Administrationen:

a. Lønninger 165,000 Sp.

Herunder indbefattes Lønninger for Statholderen, Statsministeren, Statsraadet, den Norske Regjerings- og Statsraads-Afdelings Contoirer; Overøvrigheds-Personer, - Oppebørsels-Betjente, iberegnet ved Told- og Consumptions-Væsenet; Bergmestere og Geschwornere, Magazin- og Mynt-Betjente, netto 160,276 Spec.

Da adskillige Lønninger ennu kunde udfordres fordi nogle Dele af Administrationen ikke fuldkommen ere organiserede, saa anslaaes 165,000 Spec.

= 165,000 Sp.

b. Andre Udgifter	25,000 –
Herunder indbefattes Locale for Regjeringen her og i Stockholm, Contoir;Fornødenheder, Courerer, tilfældige Udgifter ved Oppebørsels-Væsenet udenfor Tolden og Consumptionen, offentlige Bygningers Vedligeholdelse, Mynten, Lov-Committeen m.m.	
Da man ingen Erfaring har, anslaaes	
25,000 Sp. efter Rimelighed.	190,000 Sp.

D. Justits- og Politie-Væsenet:

a. Lønninger for Høiesteret og Stifts-Overretterne	22,250 Sp.
b. Tilfældige Udgifter, saasom Commissioner, Diætpenge, Høiesterets og Stifts-Overretternes Locale m.v.	5,000 –
c. Til Lønninger for Politievæsenets Betjente	5,000 –
Tilsammen	32,250 Spec.

Endskjøndt det her anførte Beløb ikke vil blive tilstrækkeligt til at afholde denne Udgifts-Post, er der dog ikke bragt videre i Beregning, da det manglende maae antages at blive erstattet ved de Indtægter, som paa enkelte Steder ere henlagte til Politievæsenet, og som efter en føiet Foranstaltning tilfalder Statscassen.

Herved anmærkes, at de fleste Udgifter ved Justits- og Politievæsenet afholdes af Communerne.

Vel attraaes ofte Forskudde til disse Gjenstande af den almindelige Statscasse, mod Godtgjørelse ved Ligning, fordi Repartitionen paa Districterne sædvanligen ikke skeer saa betimelig, at Penge haves i Behold til at bestride Municipal-Udgifterne, men man har dog intet beregnet under denne Rubrik til deslige Forskudde, fordi man har antaget, at de enten bør undgaaes, eller bæres af de Summer, som i Følge Repartitionen indkomme i Statscassen til Erstatning for ældre Forskudde.

E. Almeennyttige Anstalter

- a. Faste summer til Geistlige, Kirke, Almueskoler, Videnskabernes Selskab, m.fl. 4,350 Sp.
- b. Universitetet:
1. Til Lønninger, Bøgers Anskaffelse, Modelsamling m.v. efter Fradrag af Universitetets egne Indtægter 30,233 $\frac{1}{3}$ Sp.
 2. Tilfældige Udgifter 4,766 $\frac{2}{3}$ – 35,000 –
Til Bygninger vil formodentlig en større Summa udfordres, men Hans Kongelige Majestæt haaber, at Udgiften for Statscassen kan blive besparet enten derved, at til Universitetet overlades Localer der tilhøre Staten, eller at de fornødne Summer tilveiebringes ved Laan paa Universitetets Fordringer til Beløb 206,759 Rbd.S.V.
- c. De lærde Skoler 10,000 –
Disse skolars Resourcer ere ved Pengevæsenets Forfald og andre uheldige Omstændigheder saaledes aftagne, at de behøve deels Laan, deels Tilskud. Desuden er flere Lærde Skolars Oprettelse nødvendig, hvortil Staten formodentlig maa give Bidrag.
- d. Det Nordlandske Skole- og Kirke-Fond 4,000 –
Fondets Capitaler beroe endnu for største Delen i Danmark, og dens Forfatning er ellers maadelig.

- e. Fattigvæsenet og milde Stiftelser:
1. Nogle reglementerede
Poster 1,060 Sp.
 2. Kongsberg Fattigvæsen, som underholdes af Statscassen, og er en Indretning, der hidrører fra det nedlagte Sølvværk 9,850 – 10,910 –
- f. Medicinal-Væsenet:
1. Lønninger 4,299 Sp.
 2. Tilfældige Udgifter 5,701 –
 3. For at samle en Fond til Indretning af et almindeligt Hospital og en Fødsels-Stiftelse 8,000 -- 18,000 –
- g. Til Tugthusernes Understøttelse 5,000 –
Da Tugthuserne ligesom alle andre offentlige Stiftelser i den senere Tid ere komne i en betydelig Underballance, er det nødvendigt, at de af Statscassen understøttes indtil en anden forbedret Indretning kan give Anledning til Forøgelse i Indtægterne, og Formindskelse i Udgifterne. _____
= 87,260 Sp.
- h. Overdragne Commune-Udgifter 8,300 –
Denne Udgifts Post bestaaer for det meste i Erstatning til Magistraterne for den tabte Accise og andre oprindelige Commune-Udgifter, som fra gammel Tid ere opførte paa Reglementet.
- i. Til Opmaalingsvæsenet 4,000 –
I hvilken henseende Hans Kongelige Majestet henholder seg til sin nådige proposition af 25 de oktober dette aar.
- k. Kjøpstæd-Anlægget paa Hundsholmen 2,000-
Hvorom hans kongelige Majestet Ligeledes har gjort Storthinget Proposition.

l. Til Foranstaltninger, sigtende til Land-
Oeconomiens, Hav-Fiskeriernes, Bjerg- og Skovvæsenets Opkomst
4,000

m. Til adskillige, tildeels tilfældige Smaa-Udgifter, saasom de 3 Land-
Inspecteurs Løn etc. 5,000 –

n. Til Anlæg af 4 Communications-
Veie imellem de forenede Riger vil for
Norges Vedkommende udfordres
i det mindste 7,000 –
= 117,560 Sp.

Uagtet Veivæsenets Udgifter i Almidelighed lignes
paa vedkommende Districter, saa kan denne Summa,
som hele Riget vedkommende, ikke tilveiebringes ved
Ligning paa noget enkelt District.

F. Stats Eiendommens Vedligeholdelse og Drift

- a. Betjentes Lønninger og andre Udgifter ved for-
rige Kongsberg Sølvværk 10,000 Sp.
Ved andre Udgifter forstaaes
Udgifter i Anledning af Magazin-Væsenet
paa Kongsberg, Vedligeholdelsen af
Damme, Vandledninger, Veie, Broer
og deslige Indretninger fra Fortiden.
- b. Pensioner ved det forrige Kongsberg
Sølvværk 7,000 –
- c. Til Armen-Grubes Optagelse,
og Fortsættelsen af Kronprinds
Frederichs Stoll, efter den derom
gjorte naadige Proposition 4,000 – 21,000 Sp.

G. Pensioner 95,000 Sp.

De ere reglementerede med omtrent 190 000 Rbd.
S.V., som, i Uvished om Bestemmelserne i Henseende til

Pengevæsenet overføres til fornævnte 95 000 Spec. For
Øieblikket udbetales de med 50 pCt Tillæg, som Gratification,
udgjør altsaa 285,000 Rbd.S.V.

H. Renter, som forskydes til nogle afden forrige

Norsk-Danske Stats Creditorer 15,000 Sp.

De her omhandlede Creditorer ere de, hvis Capitaler før Norges og Danmarks Adskillelse bleve forrentede af Casser i Norge.

I. Udenlandske Anliggender 50,000 Sp.

Denne Summa er udført i Uvished om hvad denne Udgifts-Post vil beløbe. Udgiftens Størrelse vil meget beroe paa den Beslutning, som tages i henseende til Kongeriget Norges Coffardie-Flag.

K. Landmilitair-Etaten 530,000 Sp.

Hans Kongelige Majestæt har grundet Ansættelsen af denne Summa paa følgende Beregninger:

I Aaret 1804 findes anført i Regnskaberne til reglementerede Udgifter 424,113 Rd.D.C.

Andre Udgifter, hvorunder dog meget faa af Udgifterne der foranlediges ved Anskaffelsen af Ammunition, Armatur, Kjøre-Redskaber og Munderings-Sager

= 424,113 Rd.D.C.

ere indbefattede

56,557 –

Tilsammen:

580,670 Rd.D.C.

som efter pari Cours udgjorde circa

384,670 Species

Uagtet meget lidet Nyt af Munderings-Sorter, Armatur og andre Armees Requisiteer er anskaffet, har Armeen i de første 10 Maaneder af 1815 dog kostet 3,033,000 Rbd.N.V., altsaa i 12 Maaneder 3,700,000, som, reducerede til Species efter en modereret Cours af 8 Rbd.N.V. pr. Species, udgjør 462,000 Species.

I det Hans Kongelige Majestæt ikkuns anslaaer Armeens Udgifter paa Fredsfod til 530,000 Spec., forudsættes, at Armeens Styrke vorder bestemt i Overeensstemmelse med det Hans Kongelige Majestæt, fra Værnepligts-Commitieen forelagte,

og senere til Storthinget indleverede Forslag, og at den Besparelse, som Armeens Indskrænkning gjør mulig, vil sætte Hans Kongelige Majestæt i Stand til, noget at forbedre saavel Soldaternes som de subalterne Officierers Kaar.

Tillige forudsættes, at de mange betydelige Mangler i Henseende Armee-Reqvisiternes Godhed og Mængde, som finde Sted, ikkuns successive og i Forhold til Rigets Resourcer erstattes, da en langt større Summa end den af Hans Kongelige Majestæt naadigst foreslagne, vilde udfordres, om alt skulde sættes saa hastigt som det var ønskeligt, i tilbørlig Stand.

L. Søe Etaten 150,000 Sp.

Til denne vigtige Deel af Kongeriget Norges Forsvarsvæsen, har Hans Kongelige Majestæt ikkuns anslaaet en saadan Summa, som Rigets Resourcer rimeligviis tillade dertil at afgive, uagtet langt større Summer vilde være nødvendige, dersom kraftige Foranstaltninger skulde træffes til at skaffe Kongeriget Norge et tilbørligt Søeværn.

M. Adskillige Udgifter 53,590 Sp.

Da det af Mangel paa erfaring er umuligt her at specificere alle Udgifter, og da altid nogle extraordinaire Udgifter maa beregnes, saa anslaaes dertil ovennævnte Summa.

Recapitulation

A. Indtægter:

1. Told- og Consumptions-Intrader	650,000 Sp.
2. Landskat	445,900 –
3. Kiøbstædskat	111,000 –
4. Jordebogs-Afgifter, og Indtægter af Stats-Eiendomme	40,000 –

5. Afgifter af Jern- og Kobber- Værker	5,000 –
6. Af stemplet Papiir og Kort-Stempling	<u>60,000 –</u>
	= 1,311,900 Sp.
7. Afgift af Arv, samt 6te og 10de Penge	20,000 –
8. Departements- og Rets-Sportler	20,000 –
9. Rangskat	1,000 –
10. Gjæstgiverier og Kroeholds Af- gifter	1,500 –
11. Postintradernes Overskud	10,000 –
12. Renter af Stats-Fordringer	15,000 –
13. Adskillige Indtægter	<u>2,000 –</u>
Tilsammen:	1,381,400 Spec.

B. Udgifter:

1. Hans Majestæt Kongen, Hans Kongelige Høihed Kronprindsen, og Hans Kongelige Høihed Arveprindsen	112,000 Sp.
2. Stortinget	15,000 –
3. Civile Administration	190,000 –
4. Justits- og Politivæsenet	<u>32,250 –</u>
	= 349,250 Sp.
5. Almeennyttige Anstalter	117,560 –
6. Stats- Eiendommens Vedligeholdelse og Drift	21,000 –
7. Pensioner	95,000 –
8. Renter	15,000 –
9. Udenlandske Anliggender	50,000 –
10. Landmilitair-Etaten	530,000 –
11. Søe-Etaten	150,000 –
12. Adskillige Udgifter	<u>53,590 –</u>
Tilsammen:	1,381,400 Sp.

Endelig foreslaaer Hans Kongelige Majestæt, at Storthinget i Overensstemmelse med Grundlovens § 75 vilde authorisere Optagelsen af et Laan af 500,000 Species paa saa billige Vilkaar som muligt, - naar Omstændighederne maatte udkræve det, for derved at sætte Hans Kongelige Majestæt i Stand til at bestride de Udgifter, som ved overordentlige Conjunctioner maatte foranlediges, indtil et Storthing kunde blive sammenkaldet, og dertil finde andre Udveie.

Til Oplysning fremlægges en Beregning over de virkelige Indtægter og Udgifter, som have fundet Sted fra 1ste Januar til 31ste October dette Aar.

Af Indtægternes Beløb formenes at ingen Slutning kan drages uden med Hensyn til Told- og Consumptions, samt Post-Indtraderne, som for det meste strax indflyde i Casserne, da derimod de fleste andre Indtægter først ved Aarets Slutning komme til Anførsel ved Bogholderiet.

Hans Kongelige Majestæt har befalet, at samtlige Indtægter og Casse-Beholdninger fra foregaaende Aar ikke inddrages under Indtægts-Beløbet for 1815, men særskilt beregnes, for med Aaret 1815 i Stats-Bogholderiet at begynde en nye Tidspunct. Deraf følger, at hvad der blant Indtægter af Skatter for Aaret 1815 er opført, i bemeldte Aar ogsaa er ydet.

Af disse Beregninger erfares, at den hele Indtægt har været Rbd.N.V. 9,316,271
og at Udgiften har beløbe Rbd.N.V.10,391,682
I sidstnævnte Sum maa dog afregnes som Statens sædvanlige Udgifter egentlig uvedkommende:

a. Afbetaling at et i Aaret 1814 optaget Laan		Rbd.N.V. 588,000
b. Forskudde som ere aldeles temporaire Casse-Udlæg, og antages inden Aarets Løb, at blive erstattede	400,000 –	
Denne Sum er beregnet af følgende Poster i Udgifts-Fortegnelsen:		
de under Udgiften til Statsgjæld og Udlaan indbefattede	93,321 Rbd.N.V.	
	og 418,984	
	eller 512,305	
samt af de Summer som under Udgiften ved Statens Eiendomme ere indbefattede og til Værker m.v. ere anviste,		
nemlig	98,284 Rbd.N.V.	
	og 536,300	
	eller <u>634,584</u>	
	1,146,889	
c. Statens Proviaivering	995,546	
d. Udgifter med Indtægts-Ordre	<u>1,002,118</u>	<u>2,985,664</u>
Altsaa den virkelige Udgift i 10 Maaneder		7,406,018
Antager man, at Udgifterne for de resterende 2 Maaneder blive forholdsviis ligesaa store, altsaa		<u>1,481,203</u>
saa udgjøre Udgifterne for hele Aaret 1815		8,887,221
eller efter en Middel-Cours af 8 Rbd.N.V. pr. Species, som tillige er den høieste Gagerings-Cours for dette Aar		1,110,902 Species

Efterat Hans Kongelige Majestæt i Naade har yttret sin Formeening i Henseende til de forskjellige Udgifter, som Rigets Tarv formodentlig vil udfordre, i de paafølgende 3 Aar, og i Henseende til Midlerne at bestride samme, - overlader Hans Kongelige Majestæt denne vigtige Sag til Storthingets modne Overveielse, med fuldkommen

Tillid til dets Sagkundskab og Fædrelandssind.

Hans Kongelige Majestæt forbliver Kongeriget
Norges Storting med al Kongelig Yndest og Naade
velbevaagen.

Givet i Christiania den 14de Decbr. 1815.

Under Rigets Segl.

(L.S.)

Efter Hans Kongelige Majestæts naadigste Befaling.

H.H. von Essen.

Jonas Collett. H. Wedel-Jarlsberg. Hegermann. Treschow.

Diriks. Motzfeldt. Fasting.

P.C. Holst

I Aar 1815 den 20. December foredraget i Stortinget, og
bestemt til Betænkning og Indstilling af
Stortingets 3die Committee, der bemyndiges at til-
kalde saamange Medlemmer af andre Committeeer
som den til Sagens Hensigtsmessige Behandling
maatte ansee fornøden. Skal iøvrigt trykkes og uddeles
mellem Repræsentanterne. –

Stortingets Secretariat den 21. December 1815

A.Rambech.